

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΤΗΣ
ΟΡΜΗΔΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΛΑΜΑΝΟΥ
ΟΡΜΗΔΕΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 10.8.2014**

Με αισθήματα βαθιάς συγκίνησης συγκεντρωθήκαμε σήμερα για να αποτίσουμε τον οφειλόμενο φόρο τιμής στους πεσόντες και αγνοουμένους της Ορμήδειας κατά την Τουρκική εισβολή.

Σαράντα χρόνια πέρασαν χωρίς η θυσία των ηρώων και μαρτύρων μας να δικαιωθεί. Σαράντα χρόνια χωρίς να καμφθεί η τουρκική αδιαλλαξία και να ανοίξει ο δρόμος για τη λύτρωση και επανένωση της Κύπρου με μια λύση δίκαιη, μόνιμη και λειτουργική.

Μια λύση που να ακυρώνει τα τελεσμένα της εισβολής, να προνοεί την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων και να διασφαλίζει την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένου του δικαιώματος της επιστροφής. Μια λύση που θα μετατρέπει την Κύπρο σε τόπο ειρήνης, ασφάλειας, δημοκρατίας, δικαιοσύνης και ευημερίας για όλους τους νόμιμους κατοίκους της: Ελληνοκύπριους, Τουρκοκύπριους, Μαρωνίτες, Αρμένιους και Λατίνους.

Μόνο έτσι θα δικαιωθεί η θυσία των ηρώων μας. Πέρασαν πολλοί κατακτητές από τούτη την πατρίδα, αλλά κανείς δεν κατόρθωσε να διαγράψει την ιστορία της. Δεν το κατόρθωσε γιατί οι ρίζες μας πάνε πολύ βαθιά και μπορούν να αντιστέκονται.

Τις ρίζες αυτές τις πότισαν με το αίμα τους και τα άξια παλληκάρια της Ορμήδειας τα οποία σήμερα μνημονεύουμε. Πέντε αναφέρονται ως νεκροί και επτά ως αγνοούμενοι. Βαρύ σίγουρα το τίμημα για τις οικογένειες και τη γενέτειρα τους.

Ο **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΩΝΗΣ** υπηρετούσε στο 346 Τάγμα Πεζικού το οποίο στις 14 Αυγούστου 1974 δέχθηκε καταιγισμό τουρκικών πυρών στην περιοχή Κουτσοβέντη. Μαρτυρίες συμπολεμιστών του φέρουν τον Παναγιώτη να τραυματίστηκε θανάσιμα από βλήμα όλμου και ότι η σορός του είχε μείνει άταφη. Διακαής επιθυμία της οικογένειας του παραμένει να βρεθούν τα οστά του και να ταφούν στο χωριό του.

Ο **ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΤΣΑΛΗΣ** έχασε τη ζωή του με μαρτυρικό τρόπο όταν το στρατόπεδο της 184 Μοίρας Πυροβολικού στην Αθαλάσσα όπου υπηρετούσε, έγινε στόχος τουρκικής αεροπορικής επίθεσης με βόμβες ναπάλμ. Ο Κώστας υπέστη σοβαρά εγκαύματα. Άφησε την τελευταία του πνοή στις 19 Οκτωβρίου 1974 σε στρατιωτικό νοσοκομείο της Ελλάδας. Τα λείψανα του μεταφέρθηκαν και ετάφησαν στην Ορμήδεια στις 30 Μαΐου 2010.

Ο **ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΙΓΚΗΣ** υπηρετούσε στο 226 Τάγμα Πεζικού που στρατοπέδευε στο Τραχώνι Κυθρέας. Όταν άρχισε η δεύτερη φάση της εισβολής στις 14 Αυγούστου, η γραμμή άμυνας της Εθνικής Φρουράς στη γραμμή Μιας Μηλιάς- Κυθρέας- Συγχαρί – Κουτσοβέντη διασπάται και αρκετοί στρατιώτες, μεταξύ των οποίων και ο Κώστας, υποχωρώντας μεταβαίνουν στη Βώνη. Το βράδυ γράφουν τα ονόματα τους σε ένα χαρτί που αργότερα κατέληξε στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό. Την επομένη ο Κώστας συλλαμβάνεται μαζί με άλλους στρατιώτες καθώς και πολίτες. Τριάντα οκτώ χρόνια μετά, τα οστά του εντοπίστηκαν σε ομαδικό τάφο στη Βώνη. Αφού ταυτοποιήθηκαν

μεταφέρθηκαν στη γενέτειρα του, όπου ετάφησαν με τιμές ήρωα στις 30 Σεπτεμβρίου 2012.

Ο **ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΙΤΣΑΣ** υπηρετούσε στο 256 Τάγμα Πεζικού. Κατά την πρώτη φάση της εισβολής πήρε μέρος σε διάφορες μάχες για ανακοπή της τουρκικής επίθεσης. Στις 6 Αυγούστου το τάγμα του προωθείται στην περιοχή Λαπήθου-Καραβά. Ο Αντώνης χάθηκε σε μάχη στη διασταύρωση Λαπήθου- Αϊρκώτισσας. Μαζί του αγνοούνται άλλοι δώδεκα συμπατριώτες μας.

Ο **ΝΙΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ** υπηρετούσε στο 226 Τάγμα Πεζικού, στην περιοχή της Μιας Μηλιάς. Τα ίχνη του χάθηκαν στις 14 Αυγούστου κατά την οπισθοχώρηση των μονάδων της Εθνικής Φρουράς από την περιοχή. Πρώην αιχμάλωτος στα Άδανα έδωσε μαρτυρία ότι μαζί του ήταν στις τουρκικές φυλακές και ο Νίκος. Από τότε, τίποτε το νεότερο γι' αυτόν.

Τα αδέρφια **ΝΙΚΟΣ** και **ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ** υπηρετούσαν στο Λόχο Διοικήσεως του 226 Τάγματος Πεζικού με έδρα το Παλαικύθρο. Όταν διασπάστηκε η αμυντική γραμμή της Εθνικής Φρουράς στην περιοχή, επιχείρησαν μαζί με όλους τους άλλους στρατιώτες της μονάδας να διαφύγουν. Ακολούθησαν δραματικές ώρες μέχρι που ήρθαν αντιμέτωποι με Τούρκους στρατιώτες. Άλλοι συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν προς το Τουρκοκυπριακό χωριό Μόρα, χωρίς έκτοτε να δώσουν σημεία ζωής, και άλλοι κρύφτηκαν για να συλληφθούν όμως σύντομα και αυτοί και να μεταφερθούν στην Αμάσεια και τα Άδανα της Τουρκίας. Τα δυο αδέρφια αγνοούνται.

Στην περιοχή Παλαικύθρου και στο 226 Τάγμα Πεζικού υπηρετούσε και ο **ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΚΡΗΣ** ως έφεδρος αξιωματικός. Όταν άρχισε η δεύτερη φάση της εισβολής, διατάχθηκε μαζί με τους άνδρες του να ενισχύσουν τις θέσεις της Εθνικής Φρουράς στο Τραχώνι Κυθρέας. Η Μονάδα του Κώστα προέβαλε σφοδρή αντίσταση, αλλά αποδεκατίστηκε. Ο ασυρματιστής της μονάδας έδωσε μαρτυρία ότι είδε τον Κώστα πληγωμένο αλλά αργότερα είχε εξαφανιστεί από το συγκεκριμένο σημείο. Υπήρξε και γι' αυτόν μετά μαρτυρία από αιχμάλωτο στα Άδανα ότι βρισκόταν μαζί του στις τουρκικές φυλακές, πληγωμένος μάλιστα στο πόδι.

Ο **ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΔΙΟΣ** υπηρετούσε στην 181 Μοίρα Πυροβολικού η οποία διατάχθηκε να προωθηθεί στην Κερύνεια. Φθάνοντας στην Άσπρη Μούττη του Πενταδακτύλου, οι άνδρες της Μοίρας έλαβαν μέρος σε διάφορες επιχειρήσεις. Στις 23 Ιουλίου έπεσαν όμως σε τουρκική ενέδρα από την οποία δέχθηκαν καταιγισμό πυρών, κοντά στο χωριό Συγχαρί. Σε μαρτυρία επιζήσαντα αναφέρεται ότι ο Αναστάσης τραυματίστηκε όταν προσπάθησε να δώσει κάλυψη σε πληγωμένο της Μοίρας που προσπαθούσε να διαφύγει από τα τουρκικά πυρά. Για την τύχη του έφθασαν στην οικογένεια του πολλές και αντιφατικές πληροφορίες. Παραμένει αγνοούμενος.

Ο **ΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΑ** υπηρετούσε στο 361 Τάγμα Πεζικού. Στις 13 Αυγούστου, ο λόχος του διατάχθηκε να μετακινηθεί στην Κλεπίνη. Την επόμενη μέρα άρχισε η δεύτερη φάση της εισβολής και η μονάδα του Νίκου βρέθηκε στο επίκεντρο σφοδρών μαχών. Η ανταλλαγή πυρών συνεχίστηκε και κατά την ώρα της οπισθοχώρησης της μονάδας του Νίκου. Η τύχη του αγνοείτο, μέχρι που τα οστά του εντοπίστηκαν σε ομαδικό τάφο στον Κορνόκηπτο. Ετάφη με τιμές ήρωα στις 28 Απριλίου 2013.

Ο **ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΥ** ήταν δεκανέας στην 32η Μοίρα Καταδρομών η οποία συγκρούστηκε με τους Τούρκους στην περιοχή της Άσπρης Μούττης στον Πενταδάκτυλο. Μέσα στον ορμαγδό της μάχης, ο Ισιδώρου και δυο άλλοι καταδρομείς έχασαν την επαφή με τη μονάδα τους και εντάχθηκαν στην 33^η Μοίρα Καταδρομών που πολέμησε τους Τούρκους στην περιοχή του Αγίου Γεωργίου Κερύνειας. Τα ίχνη του Ισιδώρου χάθηκαν στις 22 Ιουλίου. Έκτοτε εθεωρείτο αγνοούμενος μέχρι που τα οστά του ανευρέθηκαν σε ομαδικό τάφο. Ετάφη με τιμές ήρωα στις 21 Μαρτίου 2010 .

Ο **ΑΔΑΜΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΣ (ΣΕΝΕΚΗΣ)** υπηρετούσε στο 251 Τάγμα Πεζικού, οι άνδρες του οποίου κατά την πρώτη φάση της εισβολής έδωσαν μάχη με τους Τούρκους στη Κερύνεια. Όταν αργότερα το τάγμα ανασυγκροτήθηκε, πήρε θέσεις στην περιοχή Κουτσοβέντη. Κατά την υποχώρηση των μονάδων από την περιοχή στις 14 Αυγούστου, ο Αδάμος και άλλοι στρατιώτες επιβιβάζονται οχημάτων και προσπαθούν να διαφύγουν. Καταλήγουν στην περιοχή του Αγίου Δημητρίου, βόρεια του Καϊμακλίου, όπου πολλοί συλλαμβάνονται. Η τελευταία πληροφορία για τον Αδάμο είναι ότι κρύφτηκε σε τουβλοποιείο της περιοχής. Μέχρι σήμερα είναι αγνοούμενος.

Προσευχόμαστε για τις ψυχές των νεκρών μας και δεόμαστε για όσους παραμένουν αγνοούμενοι. Και λέμε αλίμονο αν αφήσουμε να παραμείνει αδικαίωτη η θυσία τους, με τον Απίλα να επιχαίρει και να θριαμβολογεί για το έγκλημα του στην Κύπρο. Αλίμονο αν αφήσουμε να μετριαστεί η πίστη μας για το δίκαιο των θέσεων μας, αλίμονο αν καταντήσουμε να αποδεχθούμε μοιρολατρικά όσα δια της βίας επέβαλε ο εισβολέας και κατακτητής.

Γι' αυτό και η πλευρά μας παραμένει δεσμευμένη στην εξεύρεση μιας συμβιβαστικής μεν λύσης, αλλά διαρκούς και λειτουργικής, βασισμένης στον Χάρτη και τις αποφάσεις του ΟΗΕ, στο διεθνές δίκαιο και στις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χαρακτηριστικό είναι το μήνυμα που έδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης μιλώντας στην κοινή με τις πολιτικές δυνάμεις αντικατοχική εκδήλωση της 20^{ης} Ιουλίου. «Το μήνυμά μου με αφορμή την τραγική αυτή επέτειο», είπε, «είναι να αποτρέψουμε την ολοκλήρωση αυτής της τραγωδίας. Το μέλλον της χώρας μας θα είναι πιο λαμπρό και πιο ελπιδοφόρο αν καταφέρουμε και υπερβούμε τα εμπόδια και καταστήσουμε εφικτή την κατάργηση των διαχωριστικών γραμμών, μέσω μιας ομόσπονδης Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου το ευρωπαϊκό κεκτημένο να ισχύει από την Πάφο μέχρι την Καρπασία και από τη Λεμεσό μέχρι την Κερύνεια».

Δυστυχώς η άλλη πλευρά δεν ανταποκρίνεται με την ίδια καλή θέληση και βούληση όπως η δική μας πλευρά στις προσπάθειες που συνεχίζουν να καταβάλλονται. Η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία με τις ακραίες απαιτήσεις και την αρνητική τους στάση καθιστούν ανέφικτη την επίτευξη συμφωνίας και επιχειρούν τη νομιμοποίηση των τετελεσμένων της εισβολής. Δείγμα της τουρκικής αδιαλλαξίας είναι και η προσπάθεια απαξίωσης των πολύ σημαντικών προτάσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη για τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, όπως χαρακτηριστικά παρατήρησε ο Έλληνας Πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς μετά τις πρόσφατες συνομιλίες τους στην Αθήνα.

Όποια και να είναι όμως η στάση της τουρκοκυπριακής πλευράς και της Τουρκίας που τη στηρίζει, τόνισε ο Έλληνας Πρωθυπουργός, δεν πρόκειται ποτέ να κάμψει τον κοινό μας στόχο, την κοινή μας προσήλωση που για εμάς είναι κορυφαία προτεραιότητα της

εξωτερικής πολιτικής. Να τερματιστεί δηλαδή η παράνομη στρατιωτική κατοχή, ο εποίκισμός και η μαζική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο από την Τουρκία και να βρεθεί μια λύση συνολική, δίκαιη, βιώσιμη, λειτουργική και αμοιβαία αποδεκτή. Με βάση πάντα τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και τις ιδιότητες της Κύπρου ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και μάλιστα ενός κράτους μέλους με τεράστιες προοπτικές αξιοποίησης του ενεργειακού της πλούτου.

Αυτό το νέο ρόλο που διαγράφεται για την Κύπρο, εξαιτίας της ανακάλυψης των υδρογονανθράκων στην αποκλειστική οικονομική μας ζώνη, καθώς και των άλλων εξελίξεων στην περιοχή, είμαστε αποφασισμένοι να τον αξιοποιήσουμε στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, με δεδομένη πάντα την καλή θέληση και ειλικρίνεια μας για επίτευξη της λύσης που προσδοκούμε και στην οποία πάντοτε ελπίζουμε.

Έτσι θα δικαιώσουμε τη θυσία αυτών που μνημονεύουμε σήμερα. Τιμή και δόξα στους ήρωες της Ορμήδειας. Τιμή και δόξα σε όλους τους ήρωες των αγώνων μας για ελευθερία, δημοκρατία και δικαιοσύνη.